

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felzárkálás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: GÁL ISTVÁN. Kiadó lapfőigazgató: RÁBELY KÁROLY.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona. Egyes szám ára: 24 fillér. A hirdetés díja: Bármiféle adományok nyugtázása soronként . . . 30 fillér. Hivatalos hirdetések soronként . . . 50 fillér. Nyilttéróra . . . 80 fillér.</p>
---	--	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket pontosan megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Új korszak küszöbén.

A demokratikus világnak hajnalhasadásán erős a hitem és meggyőződés, hogy a társadalmi osztályok, a különféle hivatalos és egyéb szervek és intézmények a vajdó és fejlődő új világrendszerben megtalálják azt az elhelyezkedést és azt a megfelelő helyet, amelyet a közrevaló hasznosságuk és tevékenységük alapján részükre a való élet megkövetel és kijelöl.

A teremtő, a produktív munka alapján ebben az új világrendszerben úgy az egyéni, mint a tömeg érvényesülésének el kell következnie és a nagy nemzeti államnak, az új Magyarországnak demokratikus alapon való újjáépítési munkájából ki kell venni a maga részét mindenkinek.

Ebben a nagy kataklizmában megfelelő elhelyezkedést kell találnia az új rendszer követelményei alapján minden néven nevezendő hivatalos szervnek és intézménynek és meg kell találnia méltó helyét és Phoenix szárnyakon a rendszertelenség utvesztőiből és homályából fel kell emelkednie annak az igaz-vérig magyar községi közigazgatásnak is, amely a vészviharos időkben kiállotta a tűzkeresztséget és emberfeletti munkájával megmutatta, hogy aortáját, egyik legfőbb lüktető erét képezi köz- és államigazgatás nagy gépezetének.

Hogy a négy év óta dúló világháború ideje alatt a hihetetlen módon megszorított munka és a megtögyatkozott munkaerő mellett milyen nagyfontosságú, testet és lelket ölő óriási lázas munkát végzett a magyar jegyzői kar és hogy hány rokkantja és mártirja van ennek az emberfeletti lázas munkának, azt csak mi tudjuk, de erről az illetékes tényezőknek nincsen tudomása.

Amidőn a megváltozott életviszonyok mellett egyes gyárakban és ipari üzemekben a legközönségesebb munkát végző munkásoknak egy havi keresete 600 korona minimumban van megállapítva; amidőn napjainkban egy közönséges napszamos ember, egy favágó megkeres naponként 40—50 koronát; a háborús konjunktúrákat kihasználó szabad emberek pedig száz ezreket és milliókat szereznek, akkor mi egész bátran kimondhatjuk és leszögezhetjük azt a pusztá tény, hogy mi az említetteknek jóval nagyobb munkát éhbér mellett végeztünk.

A mai életviszonyok mellett nem vagyunk képesek családunknak, gyermekeinknek még a legszükségesebb és legminimálisabb ruházati szükségletét sem beszerezni és ezen a bajon még a ruhasegély is csak nagyon kis részben segíthet, mert a mai rettenetes árak mellett a ruhasegély-pénzen a szükséges ruházati cikkeket beszerezni teljes lehetetlenség. — Éppen ezért a célnak megfelelően cselekedhetett volna a kormányhatóság, ha természetben gondoskodott volna a köztisztviselők ruházati szükségletéről.

Mai javadalmazásunk mellett teljesen lerongyolódunk és nyomorgunk, mert már a falu-

helyeken is megazult az a régi jó világbeli boldog állapot, hogy ott mindent ólósó pénzen lehet beszerezni. Ez ma már csak naív mese!

Ma már a gömöri hegyek között, az Isten háta mögött lakó poprócsi tót is a kikelt kisliba darabját 15 koronáért, a tejnek literjét 1 kor. 40 fillérért, a vajnak kilóját 28 koronáért és a tojásnak darabját 50—60 fillérért adja, csak úgy, mint a kultura országutja: a vasut mellett lakó falvak népe.

A rendkívüli idők rettenetes terhei a lateiner osztályt, a fix fizetésből élő tisztviselői kart sújtják a legjobban s az nem tesz különbséget, hogy az egyik városban, a másik pedig falu helyen lakik, mert nem szabad szem elől tévesztetni, hogy Magyarország jegyzői karának nagy többsége nem az Alföld délibabos rónáin jegyzősködik, hanem Felsőmagyarország és Erdély hegyes völgyes vidékein is, ahol a jegyzők nagyrészenek nincsen föld vagy egyéb természetbeni járandósága, s a jegyző ezeken a helyeken csupán a mai életviszonyokkal arányban nem álló csekély fix fizetésre van utalva.

Ez a tiszta helyzetkép! És ezzel a kormányhatóságnak is számolni kell!

Ebben a történelmi nagy időkben a magyar jegyzői kar tanúságot tett törhetetlen hazafiságról és rátermettségéről. És megmutatta, hogy a való élettel, az állami és nemzeti élet organizmusával oly elválaszthatatlanul össze van forrva, hogy anélkül elképzelni sem lehet.

A való élet megmutatta, hogy a községi közigazgatás mai groteszk, operettbeli alakjában továbbra már meg nem maradhat s azt sürgősen reformálni kell akként, amint azt a fejlődött élet és demokratikus kor szelleme megkívánja. Ez elől már kitérni többé nem lehet!

A községi közigazgatásnak megkorhadott, rozoga épülete dülledezik, a különböző törvényekkel és rendeletekkel alátámasztott pillái repeznek és már teljesen megérett arra, hogy az új időkkel haladó korszak szellemének szele elsöpörje és helyébe új, modern, monumentális épületet emeljen a nemzet képviselője, olyant, mint aminőt a nemzeti és állami élettel kapcsolatos nagy jelentősége és fontossága megkövetel.

Éppen ezért kérünk kell a kormányt és a magyar törvényhozást, hogy a választójogi törvényjavaslat letárgyalása után sürgősen terjeszsen be törvényjavaslatot a községi közigazgatásnak elodázhatatlan rendezésére vonatkozólag, mert ezt az ország érdeke és az demokratikus korszak szelleme imperative megkívánja.

Az elavult községi közigazgatásnak mai formája és helyzete már teljesen tarthatatlan. És az ország jegyzői és segédjegyzői kara addig nem nyugodhat meg, míg a modern közigazgatás reformjának keretében mai megalázó közigazgatási és erkölcsi, továbbá elviselhetetlen anyagi helyzete rendezve nem lesz.

Bodnár Zoltán,

a vármegyei jegyzőegylet elnöke.

Jegyezzünk hadikölcsönt!

Jelen számunk 4 oldal.

Fórum.

A társadalom poloskája.

Egy nagyszerű, fényes elnevezés! Eszembe jutott, mert időszerű! Valamikor kis gyermek koromban olvastam a „Gömör Kishont” hasábjain egy ismeretlen cikkíró urtól, aki ezen találó jelzővel illette a névtelen levélírási meseterségével foglalkozó nagyon alacsony jellemű, kicsi, egyéni tekintetben törpe, de bátorság tekintetében roppant gyáva egyéneket.

A hasonlat remek! Mert ha jól felboncoljuk ez elnevezést, akkor rájövünk, hogy tulajdonképpen mi a különbség a poloska néven illetett s a természet alkotta állat és a társadalom közé betolakodott két lábón járó és sajnos, gondolkodási tehetséggel megáldott társadalmi poloska között? Kevés! Az I. számú poloska a testet marja, a II. számú poloska pedig a léleknek, a belsőnek okoz kimondhatatlan fájdalmat.

Az I. számú gyáván, csendesen, sötétben buvik elő, hogy az embernek testét marja, a II. számú szintén gyáván, csendesen, névtelenül írja meg azt a valóságnak meg nem felelő s ocsmány hazugságot, melylyel — ahol talajra talál, — szétrombolja a házastársak közötti egyetértést, harmóniát s szétrombolja levegőből kapott rágalmaival egy család boldogságát.

Most azt kérдем önmagamtól s azt kérдем mindenkitől, ki ezen sorokat olvassa, mondják meg nekem, melyik a nagyobb, gonoszabb állat? Azt hiszem, ha a szavazó cédulák összegyűlnének kalapomba, a szavazó biztos az utóbira mondaná ki a szótöbbséget.

Sajnos így van és nem másképp! Ami kis városunk igen bővelkedik a pletykák kitalálása, terjesztése s névtelen levélírással foglalkozó jellemtelen egyéneknél, de hála az egek Urának, vannak azonban olyan egyének is, kiknek a névtelen levél tartalma nem száll a lelkére, ügyet sem vet rá s ahelyett, hogy hitelt adna a levél tartalmának, tűzbe dobja s mint aki hozzá van szokva, megveti azt. Ez a helyes megoldás, mert hiszen aki igazat ír, oda írja a nevét, de aki alattomos s egyetértést megzavaró szándékából nem meri nevét a papírosra biggyeszteni, az hazudik. Ennek pedig nem kell s nem is szabad hinni.

Ezért említem ezt a témát a nyilvánosság előtt, miután városunkban ismét és nagy arányban szárnyra kapott a pletyka s a névtelen levélírási. Vigyázzunk a névtelen levélírókra és jusson eszünkbe azok fentebbi minősítése s anélkül, hogy annak bármiféle komoly hitelt adnánk, vagy lelki nyugalmunkat attól egy pillanatra is meghagynánk zavarni, dobjunk el magunktól minden lelkifurdalás nélkül s gondoljunk egyet arra az ismeretlen piszokra, aki csöndes nyugalmunkat az ismeretlenség homályába burkolva, oktalan hireivel meg akarja zavarni. Ennél okszerűbben nem cselekedhetünk s nem védekezhetünk!

Most pedig még néhány szót ahhoz, akit illet!

Te társadalom poloskája, te oktalan állat te, a jellem s az erkölcsiség fehéreműjéből teljesen kivetkőzött s a közvélemény által teljesen megvetett, rothadásnak indult férged! Hozzád beszélek, légy akárki, takarjon ruhád bárkit! Hát nincs más dolgod, mint napról-napra megzavarni egy pár — általad kiszemelt — család csendes nyugalmát, boldogságát? Nincs gondod, mint aljas tettetted mindig aljassabb szórakozással felujítani! Gyanitunk ki vagy s ha lerántjuk rólad a leplet, puczer testtel mutatunk be a közvéleménynek s a törvénynek. S jaj akkor neked! Órizkedj az ily aljas tettektől s tanuld meg, hogy mindenki vel tégy jót és ne rosszat, mert ha lelkiismereted nyugodt s biztos vagy abban, amit leírsz, ne mint „Ismeretlen jóakaró” lépj fel, hanem lebbentsd fel magadról a fátylat, emeld fel undok fejed s merd annak, akinek jót akarsz tenni, a neved is aláírni s törődj a magad bajával s ne a más dolgával, úgy is elég van, te emberi formába bujtatott s a társadalom közé betolakodó állatok piszokja.

Rimaszombat, 1918. június 26.

„Poloska író.”

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 25-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: Bodor István, Benyo Béla és László, dr. Cziner Miksa, Grosinger Miksa, Jurasko Jakab, Gyürky Pál, Fényes Sándor, dr. Kármán Aladár, Lengyel György, Loysch Ödön, Lukács Géza, Rónay Gyula, Simon Mihály, Stolcz Zsigmond, Süteő István, Szabó József, Szabó Elemér, id. Törköly József, dr. Wallentinyi Dezső, dr. Veress Samu, Zachar Gusztáv és dr. Zehery István.

Első tárgy volt a 8 ik hadikölcsön jegyzése. Elhatározta a közgyűlés a tanács javaslata alapján, hogy 66900 koronát jegyez, s ezen összeggel együtt a 8. hadikölcsönre a város 600000 koronát jegyzett. Tudomásul vétetett, hogy a törvényhatóság a szabadkai erdő faeladására vonatkozó ügyeletet és szerződést jóváhagyta s elhatározta a közgyűlés névszerinti szavazással, hogy a Zemplénmegye Takasány község határában levő Takasány-cziróka-ófalui 543 kat. hold és 1328 négyszögöl jó minőségű rekompenciációs erdőterületet a magyar földhitelintézetek országos szövetségétől kat. holdanként 270 koronáért, összesen 146826 korona f. évi július 1-én kifizetendő vételárért megveszi.

A tisztviselő telep mögött az Emöky Adolf, Mőlczer Gyula, Sáfrány Imre és Kohut Lajos háza mögött levő 374 négyszögöl területet a nevezett ajánlattevőknek négyszögölenként 15 koronáért, összesen 5595 koronáért eladja, miután ez a városra is kedvező, s a szabályozási tervbe nem ütközik, amennyiben a tervbe vett s a vásártérhez vezető utcanyitás távolabb esik s ez a terület most kevés hasznot hajtó szántóföld. Az eladás névszerinti szavazással egyhangulag elhatározott. Ugyancsak ily módon határozták el a vásártér mellett levő Paczkó-féle kert 1984 négyszögöl belsőségnek 18000 koronáért való megvásárlását azzal, hogy az utofolytatás és a kerten átvezető főcsatorna, vagyis a telekre vonatkozó jogok a város részére biztosíttassanak, s esetleg a telek a mezőgazdasági gépgyár részére a megvásárlási áron át fog ruháztatni.

A vasuti kövezetvám díjtételeinek újabb megállapítása után a pénzügyigazgatóság épületében levő pincze helyiséget 100 koronás bérlete Lefkovits Ferenczsel egy évre meghosszabbították. — Az izraelita hitközség azon kérelme, hogy az egyházsegély a többi egyházak segélyével arányosan felemeltessék — miután 1909-ben az évi segély 622 kor. 30 fill. összegben örök időkre egyezségileg megállapították, — a Gyürky Pál, dr. Cziner Miksa, Loysch Ödön, Lukács Géza és dr. Kármán Aladár felszólalása után, a tanács javaslatának elfogadása mellett, elutasították.

A város környékén szén után történt kutatás eredménytelenségéről a felkért szakértő: Schröter Zoltán geológus részletes jelentést terjesztett be. A kutatás költségei címén 1200 koronát Süteő István és Grosinger Miksa felszólalása után a közgyűlés kiutalta.

A háboruban rokkanttá vált erdészeti alkalmazottak alapja javára javasolt 200 koronát, az Orsz. erdészeti egyesületnél tett 300 koronás alapítványnak pedig 400 koronára kiegészítését megszavazta a közgyűlés.

A városi adóhivatal II. negyedi vizsgálatáról felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett, az áll. elemi fiú és leányiskola 918—19. tanévi költségvetése jóváhagyott, a földmivélségi miniszternek a szabadkai erdő fakitermelésének jóváhagyását közlő rendelete tudomásul szolgált.

Az állami polgári leányiskolának a női ruha átalakító és javító tanfolyamra a város által kiutalt 300 korona segélyezés jóváhagyott. Az esküdtek névszerinti összeállítására Jurasko Jakab és Grosinger Miksa képviselőtestületi tagok küldettek ki.

A községi közmunka 1912. évi váltásdíjai megállapították, az áll. polg. leányiskola 1917. 1918. évi pótköltségvetése jóváhagyott. A módosított szervezeti szabályrendelet, mely a családi pótlékra vonatkozik, 1918. június 28-án lép életbe. — Szőke Jánosné díjok háborus segélye 640 koronában megállapították. Névszerinti szavazással elhatározták a Seregben levő kisk. Rác Sári házában 926 koronáért megvételét s Szarvas Boldizsárnának 240 koronás háborus segélyt szavazták meg.

Az alakulóban levő s a kereskedelmi és közigazgatási bank által tervezett mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaság részvényeiből 50 darab jegyzését határozták el 10500 korona árban, s a kaszinó épületre az új áriejtési hirdetmény kiírását mondotta ki a közgyűlés, s a kikiáltási árat 170000 koronában állapította meg.

Fényes Sándor felkérte a polgármestert a gyűlés végén, hogy a kerületi dohányraktárnak Rimaszombatban való meghagyása érdekében illetékes helyen a lépéseket tegye meg. Végül dr. Kovács László polgármester bejelentette, hogy egészségi okokból szabadságot kíván igénybe venni s amennyiben ezt megteszi, helyettese egyelőre Percz Samu városi tanácsos lesz. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Egyházmegyei közgyűlés.

A kishonti ág. hitv. evangélikus esperesség rendes évi közgyűlését e hó 26-án tartotta Medveczky Sándor egyházmegyei felügyelő és csetneki Gyürky Pál főesperes társelnöke alatt. A közgyűlést gyámintézeti istentisztelet előzte meg, amelyen Kemény Lajos egyházmegyei főjegyző, oszgyáni lelkész mondott költői imát.

A közgyűlést Medveczky Sándor magasszárnyalású beszéddel nyitotta meg s ezután csetneki Gyürky Pál terjesztette elő évi főesperesi jelentését.

A tartalmas jelentésből kiemelendők tartjuk, hogy a reformáció négyszázados jubileumát minden egyház a világégés miatt zajos külsőségek nélkül csendes mederben megünnepelte. Az 1917. évi IX. t. cz. a lelkészeknek és tanítóknak régi óhaját valószínűsítette meg, amennyiben őket 1917. július 1-től családi pótlékhoz juttatta.

A harangok rekvirálását a tornyok rézfedezetének és az orgonák ónsipjainak rekvirálása követte.

Az esperesség beléletére vonatkozólag jelenti, hogy Baráth Károly, aki a háboru kezdete óta táborig szolgálatot teljesített s közben három kitüntetést nyert, felmentetett s átvette a várgedei missziókör gondozását.

Rimkokován Kuchta András felügyelő meghalt s helyébe Madarász Pál az esperességi számvevőszék világi elnöke, Rimaszombatban pedig másodfelügyelővé Cseh István kir. törvényszéki elnök, — az elhunyt Marikovszky Géza egyházi gondnok helyébe Marton István főgimnáziumi tanár választották meg. Számvevőszéki taggá pedig Thomka László.

Az alapítványok a múlt évben 12936 koronával emelkedtek.

A terjedelmes jelentésnek, ugyszintén Medveczky Sándor megnyitó beszédének jegyzőkönyvbe vétele elhatározott és a közgyűlés kegyelettel emlékezett meg Marikovszky Géza és Kuchta András felügyelők elhunytáról.

Ezután a tárgysorozat többi pontjai tárgyalattak le.

Közben a gyámintézet tartotta meg közgyűlését Madarász Pál világi elnök és Banczik Pál alesperes egyházi elnök elnökelete alatt.

Banczik Sámuel szívhez szóló szép beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. — Örömmel jelenti, hogy az 1917. évi gyűjtés felülmúlja a múlt évit. A közgyűlés köszönettel vette tudomásul az elnökség jelentését.

Az iskolai ügyek tárgyalásánál az iskolák téli világítása kérdésében dr. Fonet Gyula alispán tett megnyugtató kijelentést, mit a közgyűlés köszönettel vett tudomásul.

Az egyházkerületi közgyűlésre, mely ez idén Miskolcra, július hó 10-én s a következő napokon lesz megtartva, képviselőül az elnökségen kívül dr. Fonet Gyula alispán, Madarász Pál, Banczik Sámuel, Szklanka Gusztáv, dr. Törköly József, Schmal Gyula, Thomka László, Rásztóczy Pál, Baráth Károly, Zatyko János, Kolbenheyer József, Palkovics Pál, Rekeny János, Mikula Zoltán, a tanítószék részéről Frenyo Dániel lettek kiküldve.

Az egyházmegye jóváhagyólag hozzájárult ahhoz, hogy a néhai özv. Ujházy Tivadarné, szül. Malatinszky Irma által a rimaszombati egyházra hagyományozott örökösödési jog 160000 koronáért átengedményeztessék Dr. Cziner Miksa rimaszombati ügyvédre s az erre vonatkozó jegyzőkönyvet jóváhagyta.

A népes közgyűlés végeztével az egyházi kiküldöttek a Széchenyi-kertben közbédre gyűltek egybe, ahol számtalan pohárköszöntő hangzott el.

Világháború.

Mostanában egy kissé elcsendesedtek a harcok, mert úgy látszik, a készülődések idejét éljük.

Még a múlt héten, mintegy 2 héttel ezelőtt szépen indult a mi olaszországi offenzívánk, különösen a Piave folyón törtek át bátor csapataink a legnehezebb frontális támadással több helyen, így San Donadi Piavenál, továbbá az Oderzo trevizoi vasutvonalnál és a Montello hegyénél s pár nap alatt előrehaladtak Caposiléntul a Fosetta csatornán át s a Montello hegyet jó részben elfoglalták, azonkívül a Brenta felső folyásánál is előtörték a Monte Grappa hegyig. Ekkor azonban a Piave folyó a sok esőzéstől megdagadt 1 kilométer szélesre s az áradat elragadta az utászok által hevenyészett hidakat s így nem lehetett az átkelt csapatok után élelmet szállítani. Még így is derekesan tartották magukat pár napig az átkelt csapatok s nemcsak visszaverték, de tovább is nyomták az ellenséget.

Azonban a hadvezetőség bölcs előrelátásából visszavezényelte az átkelt seregeket mind a 3 helyen a Piaven innenszélére és alkalmasabb időre vár az offenzívával, amely most a természet erővel szemben sok áldozatba kerülhetne. Az ellenség észre sem vette a visszavonulást.

A napilapok a múlt héten nem jelentek meg és sok kőszai hír került forgalomba. Ezekkel szemben kijelenti a hadvezetőség, hogy nincs semmi baj és az eredmény nem fog elmaradni. Szurmay honvédelmi miniszterünk is kijelentette az országgyűlésen, hogy az égi háboru ellen a múlt napokban nem lehetett mit tenni, pedig az uzsoki hős jól ismeri a háborut.

Igy is sok eredményt értünk el. Elvesztettek az olaszok 150000 embert, ebből 50000-et elfogtunk, azután vagy 150 ágyut s nagy löveget és sok más zsákmányoltunk. Evvel szemben a mi veszteségünk 8000 embernél alig több.

A francia-angol fronton inkább helyi ütközetek folynak, különösen az angolok intéztek támadásokat a front északi részén, de a német seregek keményen visszaverték őket. Délebbre a németek kisebb földérítő csatákban betörték a francia állásokba s foglyokat hoztak.

Mindenfelé a főlkészülés ideje van, talán a végső nagy döntő ütközetekre. Az egyik angol miniszter beszéde szerint néhány hónap alatt el fog dőlni a háboru sorsa. Ellenségeink országában érzik a rájuk nehezedő súlyos nyomást és kezdenek többször békésebb hurokat püszteni.

Fontos dolog, hogy mi most jól kitartsunk, mert ha türelmetlenségéből zavarokat okozunk, akkor az ellenség vérszemet kap és meghosszabbítja a háborut.

Hírek a gömői közéletmezés és közellátás világából.

Spóroljunk a papírral. Az alispáni hivatal közéletmezési ügyosztálya azon figyelmeztetés közlésére kért fel bennünket, hogy az egyes élelmiszerek kijutalása iránt beadandó kérvényeket ne írja a közönség egész iv papírra, mert ez a szűkös papírkészletnek felesleges és céltalan pazarlása.

A rimaszombati tisztviselők czipóműhelye. A Rimaszombati Köztisztviselők Baszerzési Csoportja a tisztviselők részére új czipők készítése és a régi lábbelik javítása végett egy czipóműhelyt állított be, melynek vezetésével Molnár Lajos, a ker. munkásbiztosító pénztár igazgatója lett megbízva.

Maggi-féle levestermékek. Az alispán a közeljövőben a Gömörmegyei Áruforgalmi r. t. útján Maggi féle levestermékeket fog forgalomba hozni.

A nyolczadik hadikölesön

gömői akciója serényen folyik. A reánk szakadt és szomorúval biztató fagy csapás sem veszi el a józan gondolkodásu gazdaközönség kedvét a hadikölesönben való részvételtől, mert jól tudja ma mindenki, hogy a háboru kimenetele nem egy év terméseredményétől függ, de attól a hatalmas teljesítménytől, melyet a nemzet minden fiának vérrel és áldozatokkal meg kell hoznia. A városi lakosság is derekasan részt vesz a hadikölesönjegyzésben és érteklésünk szerint majdnem minden gömői városban hadikölesönjegyző irodát állítottak fel, mely lelkes és eredményes propagandát végez.

Egy patent rekvirálás.

(Egy kedves, de lusta munkatársunk elkészett tudósítása.)

... Kollóshegy aljában nevezetes város
— Még nevezetesebb különösen már most —
Heröce városa, rendezett tanácsesal,
Petrólt öntő patak- s lentermő határral.
... S a világháboru negyedik évében
Gyarapodott nagyra régi jó hírében ...
— Hogy s miképpen, arról zeng majd ez az ének,
Nagy okulására fiatalnak, vénnek.

... Enyhe tavasz pendült Kollóshegy aljában ...
Virágozott s elfogyott az alma javában,
Mikor *Flieger-Hadnagy*, lovag *Szeszffy Lóránt*
— Kísérve menyecskét és eladó szuplányt
— Nem ugyan biplánon, csak viczinálison
Jött szép *Heröczére* nagy gavallérosan.
... Hogy a városkában szaporán szótnézett
S vizitet vizitre szélteben tetézett,
Nagy kiküldetésű, annak rendje-módja
Szerint bejelentvén, *hivatását* róttá! ...
... Vala pedig neki fontos hivatása:
A fehérműk nagy rekvirálása! ...
S ebben kezére járt a városi tanács,
Nehogy elmulasztás mián legyen blamázs.
Keskeny polgármester, lelkes ember lévén,
Ugy oldott a dolog gabalyodott végén,
Hogy sorra bejárván a város lakóit,
Mint a fehérműk soros lerovóit,
Ajánlatlételre hívta föl mindnyáját,
Kímélni akarván jó pásztorként nyáját.
Gondolván, ha önként ajánl föl mindenik
Egy-egy inget, bugyit, no meg egy-egy reklit,
A rekvirálástól megmenekül szépen
S a rekviráló is megelégedéssel.
Fogja konstatálni *Heröce rovasát*,
Melynek e hazában nem talál mását! ...
... Ugy is lőn! ... A gyűjtő és nehogy hiány
Legyen a dologban, a város kaplány
Szintén megfigyelte a nemes-keziót,
Örömmel szemlélvén a gyűjtött porceziót.
... Ezalatt a *lovag* pompásan urizált,
Lakomákat nyelve, ügyesen kurizált.
— S aki szu, taki szu ti gyablí vojáczí,
Reku, ta vojáczí nye budu pojáczí —
... Kocsiparti helyett *röpülésre* hívta
A bájos hölgyeket s parancsban megírta,
Amelyet pósta dróton továbbított,
S repülő osztagot ezzel boldogított —
Hogy egy prima biplán *Heröczére* szálljon! ...
Kettős nagy fedelű, lágyan uszó szárnyon.
Irány a *Kollóshegy* ormán lengő zászló
S a város piacán léssen a leszálló,
Melyet — ily szakmában jeles és praktikus,
Receptektől mentes — *városi patikus*
Ugy fölmért és kimért, hogy senki azóta
S igénybeveheti bármilyen pilóta.
... *Keskeny* polgármester jó többbedmagával
Készült a nagy napra, majd hogy ő is szárnyal.
S amit eddig nem tett, felleg közül szépen
Heröce városán néz már egyszer széllyel.
Felülemelkedik a snassz földi rögön! ...
— Persze nem is sjtván, hogy ezt most röhögöm —
Mert a dolog vége, mint azt jóleve,
Péter megálmodta, bizony csak az leve,
Hogy jó *lovag Szeszffy*, mint annyi más társa
Széllhámóként indult a rekvirálásra.

Küpenieki módon akarván eljárni,
Nem tudott egészen e téren beválni.
A csendőrmester, aki megfigyelte,
Még idejekorán ott le is füllelte.

... No, ta viggis! ... Mondják *Heröczén* azóta.
Csi to bul jeden barz pekni pilóta!
Barz pekni pilóta aj fajna motika.
A cali meszkidom bul jedna Palika.
Muranszki *Dgyábol*.

Hírek és vegyesek.

Személyi hírek. *Putnoky* Móricz főispán az elmúlt hét közepén Rimaszombatban tartózkodott.

Dr. *Fornet* Gyula alispán hivatalos ügyek intézése végett július hó 2-án Budapestre utazik.

Ezüst mise. Pappá szenteltetésének 25-ik évfordulóját ünnepelte Várgedén folyó hó 25-én *Fejér* Miklós róm. kath. plébános. Ez alkalomból kerületi paptársai, barátai, rokonai s igen előkelő világi tisztelői, tanítói melegen ünnepelték. Lélekemelő volt különösen híveinek ünnepi módon megnyilatkozott szeretete, ragaszkodása, hálás tisztelete annyira, hogy nemcsak az ünnepeltet, de a jelenlevőket is könnyekre indította s arra a forró óhajra, bárcsak így ünnepelhetné 25 év múlva arany miséjét is Várgede plébánosa.

Esküvő. Primóci *Szentmiklósy* Kálmán és neje felsőcsajói Sebők Anna fia *Szentmiklósy* Zoltánnak feleli főszolgabíró tiszánagyrevi Vajda Klárikával tiszánagyrevi Vajda Pál és neje szendrői Török Hermine leányával 1918. július hó 3-án Lyukva-pusztán házassági egybekelését tartja.

Ünneplés a harczterén. A 25. ezred meleg ovációban rézesítette június 11-én parancsnokát *Dittrich* Ede ezredest abból az alkalomból, hogy e napon mult 2 esztendeje annak, hogy a losonczy bakák élére került. Az ezredes hivatalos munkájának elvégzése után az irodából készült távozni, mikor a zászlóalj a katonazenekar indulója mellett minden oldalról hirtelen felvonultak. Az üdvözlő beszédet *Satzinger* Lőrincz alezredes tartotta, melyben röviden vázoltatta azokat a sikereket, melyek az Ikvparti harczok *Dittrich* ezredes vezérlete alatt az ezred történetét ékesítik. A jó vezérhez való tántoríthatlan ragaszkodásuk bizonyágtétele e historiai nagy napokban a szívből fakadó köszöntés. Az Isten gondviselésében vetett hittel kéri, vezesse tovább is a végső győzelemre kövönti kész kis seregét. Az ezredes örömmel köszönte meg a bajtársaknak eme váratlan meleg üdvözlését. Kiemelte, mit köszönhetett eddig derék katonáinak és most vár még tőlük a király és a hon. Önként kérte beosztását a losonczyiakhoz és büszkén tekinthetett végig mindig kötelelességtudó katonáinak tömör során. A nap jelentőségének megörökítésére az ezredes szép példaadása után több mint 3000 koronát gyűjtöttek az ezred özvegy-és árva alapjának javára, mely összeg azonban még nincsen lezárva, mert minden tiszt és katona le akarja még tenni adományát a nemes célra.

Törzsszervi elöléptetés. A király a honvédorvosi tisztikarban a szolgálaton kívüli viszonyban levő s a háboru kezdete óta bevonult dr. *Linberger* Albert ezredorvost, nagyrözei városi tisztí orvost 1918. május elseji ranggal törzsszervi eléptette elő. — A vármegyénkben széles körökben igen rokonszenves, ismert orvos elöléptetéséhez mi is gratulálunk!

Katonai elöléptetések. Népfelkelőszázadosok lettek a 16. népfelk. parancsnokságnál: dr. *Petrogalti* Oszkár, Illés Emil, Janisch Alajos, Fried Ignác, Derer Béla, Benedek Gyula, dr. *Hannal* Gyula főhadnagyok, főhadnagyok lettek: *Singer* Emil, *Tóth* Mihály hadnagyok, hadnagy lett: *Ferencsik* József zászlós.

Tanítói jubileum. *Becske* Bálint jánosii ref. tanító negyvenegy esztendeje végzi a népoktatás robotos, de nemzeti és kulturális jelentőségében nagyfontosságú munkáját. Az egyházközség ezen alkalomból kedves ünneplésben részesítette a derék nemzeti munkást, akinek szerény és tartalmas egyéniségét mi sem dokumentálja jobban, mint az a körülmény, hogy az egyházközségi elnökség személyét legfelsőbb kitüntetésre kívánta javaslatba hozni, ő azonban kijelentette, hogy egyházközsége elismerésén kívül más kitüntetést nem kér.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Basa* Albué tornaljai adóhivatali ellenőrt ezen minőségében és jelen állomáshelyén való meghagyás mellett a IX. fizetési osztályba kinevezte.

Doktor avatás. Ifj. *Gabonás* János m. kir. 16 ik honvédegyalozezredbeli tart. hadnagy a kolozsvári tudományegyetemen az államtudományok tudorává avatott.

Orosz fogságból hazaérkezett *Haynik* Géza 16. honv. egyalozezredbeli hadnagy, lapunknak belső munkatársa. Nischnij Nowgorodból indult el e hó 3-án és Moszkvába került, honnan mint invalidust kicserélték. Jelenleg a zsolnai tartalékkórházban van. Örömmel üdvözljük munkatársunkat a hazai földön.

Halálozás. *Steiner* Adolf cukorkakereskedő 1 1/2 éves leánya: *Erzsike* folyó hó 27-én városunkban meghalt, 28-án temették.

Közgyűlés. A Gömörmegyei Áruforgalmi részvénytársaság folyó hó 25-én élénk érdeklődés mellett tartotta meg első évi rendes közgyűlését, melyen a lefolyt kilenc hónapos csonka évről volt a beszámoló. A közgyűlés a Nép- és Iparbank helyiségében folyt le *Lukács* Géza nyug. főispán elnöklésével, ki a közgyűlésen megjelenteket üdvözölve, megállapította a közgyűlés szabályszerű egybehívását és a határozatképességet, majd rámutatott azokra a nehézségekre, melyek az első csonka év üzletmeneténél az áru, továbbá a munkáserő hiányában s a beszerzési, szállítási stb. akadályok folytán előállottak. Ezeket csak a legnagyobb erőfeszítés és fokozott munkássággal lehetett leküzdeni, s így volt elérhető, hogy a nagyfontosságú célok elérésére alakult részvénytársaság a csonka évről 27127 kor. 32 fillér tiszta nyereséget mutathat fel. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére *Perecz* Samu igazgatósági tagot kérte fel az elnök. — *Máthé* Jenő vezérigazgató ezután az igazgatóság felmentését és a mérleget, számszámadást, *Juraskó* Jakab pedig a felügyelő-bizottság jelentését olvasta fel. Az igazgatóság előterjesztéséből megtudjuk, hogy a részvénytársaság a Vármegye s a Nép- és Iparbank R. t. aegise alatt 1917. márczius 29-én 100000 kor. alaptőkével alakult s már május 30-án az alaptőke 600000 koronára való felemelésére nyert jogosítványt, így az 1917. év végén az alaptőke az előbbi 300000 koronáról 400000 koronára emeltetett, ez azonban csak folyó évben nyert végleges elszámolást. A vállalat fejlődése érdekében a *Putnoki* Takarékpénztár r. t.-al, a *Rozsnyói* Takarékpénztár r. t.-al s a Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank r. t.-al lépett szorosabb érdekközösségbe. A tiszta nyereségből a tartalékalapra 10%: 2712 kor. 13 fillér, ugyanennyi a vármegyei közéletmezési alapnak, igazgatóságnak 4069 kor. 09 fillér, vezérigazgatóknak 813 kor. 81 fillér, felügyelő-bizottságnak 1400 korona. Tartalékalap kiegészítésére 1287 kor. 27 fillér. Osztaléku 1500 részvény után a 9 korona, 13500 korona javasoltatik az igazgatóság által s 631 kor. 69 fillér a jövő év számlájára viendő át. A mérleg-számlán 1917. decz. 31-én 1963826 kor. 40 fillér szerepel a vagyon és teher-lapon. — A közgyűlés az igazgatóság és felügyelő bizottság javaslatait egyhangulag magáévá tette s a felmentvényt megadta. — Ezután az alapszabályok módosítottak s a felügyelő bizottság tagjait három évre megválasztattak: *Juraskó* Jakab, *Czibur* Pál, *Czinke* István, *Gál* István, dr. *Lichtschein* Adolf, *Smál* József, *Szabó* József, *Volko* Viktor, *Tyroler* Simon dr. és *Szmik* László. — Ezzel a közgyűlés véget ért, az igazgatóság tartotta meg ülését a közgyűlés után, melyen *Lukács* Géza elnökölt s amelyen a vállalat tisztviselői részére ruhasegélyeket állapítottak meg. Egyidejűleg megalakult a felügyelő-bizottság is s ezen *Juraskó* Jakab lett elnök, *Gál* István pedig jegyzővé megválasztva.

Választmányi ülés. Junius 18-án tartotta a M. Kárpátgyesület gömői osztálya *Rozsnyón* választmányi ülését. Az ülésen folyó ügyek mellett az Aggteleki barlang ügyét is tárgyalták, amelynek a kassai osztálytól átvéte lét már 2 évvel ezelőtt elhatározták.

Adomány a Tompa Kultur-Társaság javára. A Gömörmegyei Nép- és Iparbank r. t. egy 1000 korona n. é. 6%-os hadikölcsönkötvényt adományozott a létesítendő Tompa Kultur-Társaság céljaira.

Közigazgatási bizottság. A vármegyei közigazgatási bizottság június hó 8-án tartja rendes havi ülését.

A „hanvai remete“ és az Akadémia. A magyar tudomány hivatott képviselője a „Magyar Tudományos Akadémia“ ritkán foglalkozik gömőri névvel és az Akadémia elismerése csak a nagy és gerinces tehetségek részére jut ki. Örömmel olvassuk tehát az Akadémia most megjelent értesítőjét, amely beszámol a többek között a publicisztikai munkákat jutalmazó Bródy-féle díj adományozásáról is. A bizottság, mely elsőrendű és országos érdekű tudósokból állott (Concha Győző, Angyal Dávid, Balogh Jenő és Beöthy Zsolt) nagy elismeréssel szól a mult esztendő publicisztikai munkáiról s telemíti *Andrássy Gyula* grótot, *Wlassich Gyula* bárót, *Réz Mihályt*, *Hegedűs Lórándot*, így végzi beszámolóját: „Végül Hanvay Zoltánnak hazafiságtól buzgó, józan igazsággal teljes „Falusi levelét“ sem hagyhatjuk megemlítés nélkül.“

A m. kir. honvédelmi minisztérium
Hadsegélyző Hivatalának ellenőrzése alatt álló
Magyar Országos Biztosító Intézet R.-T.
kötvénye

a legjobb, legelőnyösebb, legolcsóbb módja a
hadikölcsön-jegyzésnek.

Felvilágosítással szívesen szolgál:

Hadikölcsönjegyző iroda Rimaszombat,
város háza és

M. O. B. I. R. T. MISKOLCZ.

Széchenyi utca 46. — Telefon: 455.

1000 korona hadikölcsönbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül.

20 évre évente	36 50 korona.
18 évre évente	41 — korona.
16 évre évente	46 — korona.
15 évre évente	49 50 korona.
14 évre évente	53 50 korona.
12 évre évente	64 50 korona.
10 évre évente	78 50 korona.

Péter és Pál napja a Vöröskeresztő. Pénteken szerény plakátok jelentek meg Rimaszombatban, melyen a Vöröskereszt gyűjtést rendező bizottság az általános társadalmi és élelmezési körülményekre való hivatkozással bejelenti, hogy a gyűjtéssel kapcsolatosan tervezett ünnepségek elmaradnak s mindössze az utcai urna- és perselygyűjtés lesz megtartva. A rendezésnek ez az elhatározása teljesen indokolt és érthető s nem veszélyeztetheti a gyűjtés sikerét, mert ismerve városunk közönségének példás áldozatkészségét, merjük hinni, hogy a délelőtti gyűjtés alkalmával a megszokottnál is nagyobb számmal fognak hullani a koronák és fillérek a csörgő perselyekbe.

Játékdélután. „Hosszu távollét után ma újra feltrissült a lelkem, mert örömmel láttam, hogy *György Erzsébet* ovónő ugyanazzal a lelkes odaadással és szeretettel, elmélyült tudással és művészettel teljesíti nemes és hazafias kötelességét, mint 10 évvel ezelőtt, amidőn az akkor szervezett állami kisdédóvó intézet élére állítottam. Mai újabb fényes sikeréhez fogadja teljes elismerésemet és köszönetemet!“ *Pogány István* kir. tanácsos tanfelügyelő szép beszédeként fenti záró szavai a rimatamásfalai áll. kisdédóvó udvarát szintűg betöltő nagy közönséghez beszédesen igazolják a f. hó 23-án megtartott óvodai játékdélután erkölcsi sikerét. A megjelentek áldozatkészségéből több mint harmadfélszáz korona folyt be különböző hadi jótékony czélokra és az óvoda felszerelésének fejlesztésére.

A fővárosi munkásmozgalom és a gömőri munkások. Ebben az újságtalan világban, amikor csak a rémhírek kacsái szállanak a vidéki levegőben, mindenki tudja, hogy a fővárosi munkások egysége bérmozgalmat indított és beszüntette a munkát. Mint értesülünk, ezen mozgalommal kapcsolatban vármegyénk területén lévő tekintélyes számú ipari munkásság teljes nyugodtsággal és helyes öntudatra vallóan viselkedik és a gömőri ipar telepeken folyik a produktív és a háború sikeres folytatásával kapcsolatos munka.

Jótékonyosság. *Czibur Pál* feledi föld-birtokos vármegyénk alispánjának kezeihez 1000 koronát fizetett le háborús jótékony czélokra, mely összeget alispánunk a főispán kezeihez utalta át, mint a vm. központi hadsegélyző bizottság elnökéhez. Remélhetőleg a nemes példát sokan fogják követni.

Apolló-sziuház.

Mult szombaton és vasárnap a „Gólyakalita“ című gyönyörűen rendezett magyar film, szerdán pedig a bájos szőke moziár: *Henny Portennel* egy remek alpesi felvétel: „A paraszt nábob“ került bemutatásra élénk érdeklődés mellett. A kísérő műsor a schlager filmek nagy terjedelme miatt csak kevés lehetett, de ez is szórakoztatta a közönséget. Műsor: szombat vasárnap jun. 29—30. „Herczeg szerelme“ dráma, főszerepben *Waldemár Psilander*. A vigjátékban *Dorrit Weixler*. — Szerda július 3. „Drága kövek“, főszerepben *Henny Porten*. — Szombat vasárnap július 6—7. „Az élet komédiása“ dráma, főszerepben *Waldemár Psilander*.

Szerkesztői üzenet.

Dz. D. Tábori p. 644. Losoncra és Besztercebányára a Katona-Otthonba jár a lapunk. Nem tudjuk, hogy ide kérik expediciót, vagy más címre?

Kiadó lakás. Rimaszombatban a Kossuth-utca 22-ik számú házban egy földszintes udvari lakás (két szoba, konyha, éléskamra) vízvezetékekkel és villanyvilágítással **augusztus 1-től** gyermektelen házaspárnak kiadó. Ugyanott lehet értekezni ez ügyben.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a II. Rákóczi Ferenc-utczában levő **Marikovszky-féle**

emeletes ház összes tartozékaival 90 000 korona vételárért **szabad kézből eladó.** — Értekezni lehet **Dr. Törköly József** rimaszombati ügyvédnél.

Havi állatvásárok: Rimaszombatban július hó 3-án szerdán; Putnokon július hó 4-én lesznek megtartva. Vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

Hirdetmény.

A Rimaszécsi Takarékpénztár Részvénytársaság a betét-kamatlábát 1918. július hó 1-től $1\frac{1}{2}\%$ -kal leszállítja.

Rimaszécs, 1918. június 24.

Az igazgatóság.

Méhviaszt legmagasabb áron vásárol
dr. Baruch Sándor „Magyar Korona“ gyógyszerháza Miskolcz.

Eladó gép.

Egy Massey Harisch féle **arató** és **kaszáló**, egy **szénaforgató** és **gyűjtő** keveset használt gép eladó. Cím: a kiadóhivatalban.

Egy üzletvezetői állás

a Rimapálfalvai Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél

1918. szeptember hó 1-én betöltendő. Évi fizetés 1200 korona. Forgalmi jutalék 1%. 100 liter petróleum világításra és 400 korona fűtőanyagra. — Az illető üzletvezető 1500 kor. biztosítékot tartozik letenni, melynek kamatait élvezi. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

509. szám. — Árverési hirdetmény közhírré tétetik, hogy **Barka község** és volt urbéresek tulajdonát képező

vadászati joga

10 egymásután következő évre Barkán, 1918. évi július hó 2-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Árverési feltételek az előjárásnál megtekinthetők.

Barka, 1918. június 10.

Tamás József,
bíró.

Gossler Béla,
közjegyző.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vásárló közönség tudomására hozni, hogy Rimaszombatban, Deák Ferenc-utca 2. szám alatt (**Hungária-szállodával szemben**) a mai kornak megfelelő

illatszertárt nyitottam.

Raktáron tartok: eredeti illatszerek diszes tvegekben és kimérve, szájvizek, fogkefék, haj- és ruhskefék, fésűk, manikűr és toilette garnitúrák, ünborotva felszerelés és eredeti gielette pengék. Pipere szappanok, mosdó szivacsok, pouderek, kézfinomítók, kozmetikai czikkek, gummi különlegességek. Betegápolási és háztartási czikkek.

Ruhafesték minden színben 40 fillér.

Kérem a t. vásárló közönség szíves pártfogását és vagyok teljes tisztelettel

Gläser Hugó.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Dávid Ödön fogászati műterme CSIZFÜRDŐN.

Készítem a fogászat minden ágába tartozó munkákat, foghuzást, fogtömést, teljes **fogsorokat** arany- és kaucsukban, **arany amerikai hidmunkákat**, régi hibás fogsorok átdolgozását mérsékelt díjazás mellett.

Kellemes vasuti összeköttetés a környékről.